

Дещо про "Рідну Школу" Українознавства в Пасейку, Н. Дж.
з нагоди 60-річчя школи.

До околиць міст Пасейку,
Вже більше сотні літ тому,
Українці приїжджали....
При мастернях шовку, вовни,
Працювали жінки довго,
І родини закладали.

Церкви, клуби, появились,
Росли діти; в школах вчились,
А час ніс багато подій...
Минули війни світові,
Перша й Друга у різні;
Українці участь брали.

Війна Друга залишила,
Біженців велику силу
По містах країн Європи...
До країн тоталітарних,
Що без прав елементарних,
Повертались неохоче.

Та багато врятувались
До Америки діставшись;
Життя наново завели,
Церкви знову поповнились,
Школи коло них родились;
Повеселійшали часи.

Денна школа о. Николая
Дім відкрила нанавчання,
В раннях роках п'ятдесятих.
Одиннадцять учнів було,
Закінчили школу ту,
Книжки звернули в нижчий клас.

У той час також почато
"Школи Рідної" зайняття,
Що вів пан Никиф'ор Гіряк.
Рисовав живі картини,
Із змагань Визвольних теми,
Тяжкий Січових Стрільців змаг.

Провід школи очолила,
Що в громаді вся активна,
Пані Марія Стефанів.
Перші роки, трудні кроки,
Перешкоди превеликі,
Тож непотрібно зайвих слів.

Мінялись учні, вчителі,
Стефа Квасовська на чолі,
Пані директором стала.
Із посв'ятою, завзяттям,
Працювала для дитяг тут,
Матер'яли готувала.

Добрим словом, напрямними,
Мала підхід до проблем всіх;
Ділова і жартівлива.
Так ладнала всякі справи...
Йшли концерти, св'ят програми,
Ощадна і довірлива.

В клясах йшла своя програма,
Літератури панорама,
Мова рідна, слово рідне;
Вчили про моря і гори,
Про історії роздори,
Культуру, звичай й віру.

Роки Сталіна минули,
Чоботом об стіл бив Хрущов,
З виступом в сесії ООН.
Рилася земля в В'єтнамі,
Ніксон в Вотергейт загнаний,
А в шістдесятників погром.

В ці часи у шкільних лавах
Числа учнів підвищали,
Потрібно більше місця всім.
Так навчання перенесли
В школу на стріт Геррісон,
Публичної основи шкіл.

Звук дзвінка, учні збирались.
З дзвінком предмети мінялись
Усіх суботніх шкільних днів.
Та були і нарікання -
Не на місці всі приладдя;
Публичних скарга вчителів.

Тож директор слідувала,
Провокацій не шукала,
Рек: всім порядок зберігати.
Та обставини рішили,
Школу ту задирили...
Зменшилось учнів до зайнять.

Повернулись до Миколи,
По боках улиці дві школи
Відремонтованих людьми.
Можна карти розмістити,
Кляси всяко украсити...
Сміх лунав знов між дітьми.

Та завваги теж прийнято:
Через вікна не пускати
На двір з паперу літаків;
Не робить з паперу дробів,
У смітник кидати торби,
Із двору школи не іти.

А у світі також зміни:
Нові в Африці країни,
Війна пішла в Афганістан...
Підпис дав Союз в Гельсінках,
Рух домагався свобод всіх,
Прав виступу з Союзу дан.

Вибух стався в Чорнобилі,
Параду в Києві терпіли,
Атомний пил потряс усіх.
"Гласність" була й "Перестройка",
З війни верталися із зойком,
Берлінський вал звалився до ніг.

Почав з діб часів трипільців,
Слов'ян, князів і українців,
Хоч слово "русин" не зникав,
Козаки і чумаки йшли,
УНР, УГА, Січові Стрільці,
ОУН, Дивізія у УГА.

Анто

Був змаг ще за права жінки,
Виїдав мужам печінки...
Ну, був і "гіппі" організм;
Напад ставсь на Вирлд Трейд вежі,
З крахом впали у пожежі;
Ненависти це шовінізм.

Вогні війни у Іраку,
Гусейн млів із переляку;
НаМарсі криється вода.
Сел телефон добре мати,
З інтернету дані брати;
Модернізується життя.

Був ланц з Києва до Львова,
Союз зник від зброї слова,
Незалежність Референдум дав.
Почалась четверта хвиля,
На захід з України брили,
Вже сотні тисяч громадян.

Вісті ці в той час вивчали
В нас в історії програмі,
Про "Зелений світ", "Собор"...
Як Кравчук став президентом,
Діла Кучми під запитом,
Ющенко здвиг Голодомор.

Крок вперед і два назад,
Неспріймання чільних порад,
І нехтування свобод, прав...
В. Януковича проскрти
Пописались необ'єктно...
Чи вирок Юлії є прав ?

Вже від многих літ прийнято,
Щоби іспити кінчати,
Останній рік тут навчання.
Хто матуру хоче брати,
Слід прохання написати
У Шкільну Раду подання.

А щоб матуру добре здати,
Матер'ял потрібно знати,
Важливий вклад студентів всіх.
Тижнями дані готовили,
Та на пам'ять назви вчили...
Збирались в зошит записки.

Є писемні дні матури;
Третій дань це іспит усний...
Наче струни нерви учнів...
Питань картку треба взяти,
Відповіді на них дати,
Перед панелем вчителів.

Нам приємно тут ствердити,
Як рад лица, в усміх злиті,
Що матуру закінчили.
Увищіваних сорбчках,
Волос прибраний в квіточках,
Мету своєю осягнули.

Є ще вечір матуральний,
Градuantів шкіл льокальних,
Поряд із врученням дипломом.
За їх працю і посв'яту,
Субот триста разом вз'ятих,
Батьків вклад, містить альбом.

Вплив на учнів, "Рідна Школа"
Збагатила думи словом,
А час освіти їм придбав.
Чільні, в професії подались,
У ряд проводів дістались,
У різних ділянках їх справ.

В міжчасі, як вік приходить,
Крадеться старість, наче злодій;
Директор "Квасі" знемогла.
Після довгих літ служіння,
А часами і терпіння,
Пост І. Ільницькій віддала.

Пані Іра енергійна,
Вся активна професійна,
Ожвавила школу й дітей.
Діти гарно виступали,
Як Різдв'яні драми грали...
Та скоро кинула Пасейк.

Взяв Володимир Кривоніс
Провід школи під свій кріс,
Нової хвилі приїзших.
Числа учнів побільшилися,
Кляси знову доповнилися;
Та з колядою теж ішли.

Та стан здоров'я постраждав...
І пан Володимир пост віддав
Федак Тані під опіку.
Упані Тані повно сили,
Оббігає школу мигом,
Вже з дзвінком шкільного року.

Вчителів ж імен багато,
Щоби їх тут вичисляти,
Ще з українських рідних шкіл.
Та з часом і нові сили
Тут предмети гідно вчили,
А діло своє час робив.

Мусим з жалем поділитись,
Що не стало вже на світі
Квасовської Стефанії...
Сотні учнів пам'ятають
Як трудилась "Квасі" пані...
Хай же з Богом спочиває.

Тут присутніх просим встати
І в честь їхньої посв'яти,
Вшанувати працю й діла.
Більшість їх уже немає,
В Божім царстві спочивають...
Та в учнів ще звучать слова.

Товариствам, кредитівкам,
Меценатам, допоміжним,
Теж належиться подяка.
Ще Батькам за терпеливість,
За опіку Отцям, ревність,
І за поміч людям всяким.

У ході дальших днів навчання,
Бажаєм успіхів в вивчанні
Учням різних шкільних клас.
Вчителям, днів терпеливих,
Енергійних, повних сили,
Щоб всім приємно минав час.

Ю. Яцикевич
на 17-го грудня 2011

Ю. Я.